

Nr 237.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående bemyndigande för vattenfallsstyrelsen att försälja tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter m. m.; given Stockholms slott den 14 april 1917.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att vattenfallsstyrelsen må enligt de föreskrifter, som av Kungl. Maj:t utfärdas, intill utgången av år 1924 ej mindre försälja eller bortbyta tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter än även genom upplåtelse av tomträtt eller genom utarrendering eller på annat sätt, som finnes lämpligt, bereda avkastning av den del av de under styrelsens förvaltning ställda egendomarna, som icke försäljes eller är för statens vattenfallsverk omedelbart erforderlig.

De till ärendet hörande handlingar skola riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Oscar von Sydow.

Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14 april 1917.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern SWARTZ,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LINDMAN,
Statsråden VON SYDOW,
STENBERG,
FALK,
HAMMARSTRÖM,
MÄRTEN ERICSSON,
ÅKERMAN,
CARLESON,
HANS ERICSON,
DAHLBERG.

Departementschefen, statsrådet von Sydow anförde:

På framställning av Kungl. Maj:t medgav 1909 års riksdag, att vattenfallsstyrelsen finge enligt de föreskrifter, som av Kungl. Maj:t utfärdades, intill utgången av år 1914 ej mindre försälja eller bortbyta tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter i Älvsborgs samt Göteborgs och Bohus län än även genom upplåtelse av tomträtt eller genom utarrendering eller på annat sätt, som funnes lämpligt, bereda avkastning av den del av de under styrelsens förvaltning ställda egendomarna i nämnda län, som icke försåldes eller vore för Trollhätte kanal- och vattenverk omedelbart erforderlig.

Enligt de föreskrifter, som av Kungl. Maj:t i anledning av riksdagens berörda skrivelse utfärdades för vattenfallsstyrelsen, blev i fråga om försäljning av tomter och områden från ifrågavarande fastigheter bemyndigandet för vattenfallsstyrelsen i så måtto inskränkt, att vattenfallsstyrelsen erhöll rätt att sälja tomter allenast från de delar av fastigheterna, för vilka planer för bebyggande av Kungl. Maj:t faststälts eller komme att fastställas, samt från industri- och hamnområdet å hemmanet Stallbacka. Försäljning av tomter och områden, som fölle utanför fastställda planer för bebyggande, skulle alltså, med nyssnämnda undantag, underställas Kungl. Maj:ts prövning.

I skrivelse den 22 november 1913 anhöll därefter vattenfallsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte hos riksdagen begära förlängt bemyndigande för styrelsen att försälja, bortbyta och upplåta tomter. Vidkommande de föreskrifter, som Kungl. Maj:t, i händelse av riksdagens bifall till berörda framställning, därefter kunde finna skäligt meddela, hemställde vattenfallsstyrelsen, att bemyndigandet måtte omfatta icke blott att bortbyta och med nyttjanderätt upplåta utan även att försälja sådana tomter och områden, som fölle utanför fastställda planer för bebyggande. Under alla förhållanden borde sådant bemyndigande kunna lämnas åtminstone i sådana fall, där försäljningen vore av mindre omfattning och köpeskillingen understege till exempel tiotusen kronor.

Med anledning av vattenfallsstyrelsens skrivelse avlät Kungl. Maj:t den 13 maj 1914 proposition (nr 99) till riksdagen samt föreslog däri, att riksdagen måtte medgiva, att vattenfallsstyrelsen finge enligt de föreskrifter, som av Kungl. Maj:t utfärdades, intill utgången av år 1919 ej mindre försälja eller bortbyta tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter i Älvsborgs samt Göteborgs och Bohus län än även genom upplåtelse av tomträtt eller genom utarrendering eller på annat sätt, som funnes lämpligt, bereda avkastning av den del av de under styrelsens förvaltning ställda egendomarna i nämnda län, som icke försåldes eller vore för statens vattenfallsverk omedelbart erforderlig.

Uti mitt yttrande till det statsrådsprotokoll, som fanns bifogat propositionen, framhöll jag beträffande det av vattenfallsstyrelsen äskade bemyndigandet att få försälja jämväl utanför planlagda områden belägna tomter, att det syntes mig i någon mån tvivelaktigt, huruvida det kunde vara lämpligt att tilldela styrelsen en sådan befogenhet. Inskränktes emellertid bemyndigandet att avse allenast de av styrelsen i detta avseende angivna fall, nämligen sådana av mindre omfattning, där köpeskillingen

ej överstege 10,000 kronor, ansåge jag mig kunna förorda bifall till styrelsens hemställan i denna del.

Jämte det riksdagen i skrivelse den 12 augusti 1914 (nr 155) meddelade, att riksdagen bifallit Kungl. Maj:ts proposition, anförde riksdagen, att den av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelsen, varigenom vattenfallsstyrelsens rätt att självständigt försälja tomter begränsats till de planlagda områdena, syntes riksdagen lämplig och välbetänkt. Enligt riksdagens mening hade det nämligen icke kunnat anses fullt lämpligt att, under det att för försäljning av kronoegendomar i allmänhet av någon större omfattning riksdagens medgivande erfordrades, försäljningen från nu ifrågavarande områden skulle helt överlätas åt en underordnad myndighet. Riksdagen kunde därför icke biträda den av vattenfallsstyrelsen i ärendet gjorda hemställan, att bemyndigandet för nästa femårsperiod skulle omfatta rätt att försälja jämväl sådana tomter och områden, som fölle utanför fastställda planer för bebyggande, icke ens i den av departementschefen tillstyrkta begränsade omfattning, utan ville riksdagen framhålla önskvärdheten av att den nuvarande anordningen i detta avseende bibehölles, och att alltså alla frågor om försäljning av dylika områden fortfarande såsom dittills hänskötes till Kungl. Maj:ts avgörande.

Vid föredragning den 31 december 1914 av riksdagens skrivelse bemyndigade Kungl. Maj:t vattenfallsstyrelsen att intill utgången av år 1919 försälja tomter från de delar av de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter i Älvsborgs samt Göteborgs och Bohus län, för vilka planer för bebyggande av Kungl. Maj:t fastställts eller komme att fastställas, ävensom från industri- och hamnområdet å hemmanet Stallbacka. Däremot skulle, då fråga uppkomme om försäljning av annat område, ärendet underställas Kungl. Maj:ts prövning. Vidare bemyndigade Kungl. Maj:t vattenfallsstyrelsen att intill utgången av år 1919 dels bortbyta tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter i Älvsborgs samt Göteborgs och Bohus län, där ej bytet vore av större omfattning, i vilket fall saken skulle underställas Kungl. Maj:ts prövning, dels ock genom upplåtelse av tomträtt eller genom utarrendering eller på annat sätt, som funnes lämpligt, bereda avkastning av den del av de under styrelsens förvaltning ställda egendomarna i nämnda län, som icke försåldes eller vore för statens vattenfallsverk omedelbart erforderlig. Därjämte meddelades i ämnet följande ytterligare föreskrifter.

Med undantag av vad anginge tomter inom det till stadsplan indelade området vid Trollhättan borde tomter, avsedda för uppförande av bostäder, i regel

icke försäljas med äganderätt utan endast upplåtas med tomträtt. Jämväl i övrigt borde vattenfallsstyrelsen vid begagnandet av det styrelsen givna bemyndigandet tillse, att vid upplåtelse av tomt från område, som blivit planlagt för bebyggande, tomträttsinstitutet komme till användning i så vidsträckt omfattning som möjligt.

Vid upplåtelse av tomt borde, i den mån så ske kunde, sådana villkor träffas, att tomten icke komme att användas till annat än det med upplåtelsen avsedda ändamål. Särskilt borde, därest upplåtelse med äganderätt komme att äga rum inom för arbetare avsett eget hemsområde, tillse, att genom servitutsinteckning förhindrades, att andra byggnader än mindre, fristående arbetarbostäder uppfördes. På det att spekulation med tomter måtte förebyggas, borde i vederbörande köpeavhandlingar stadgas, att försålda tomter skulle inom viss tid bebyggas. Vid försäljning av tomter med äganderätt borde iakttagas, att försäljningarna bleve så fördelaktiga för staten som möjligt vare sig genom att vattenfallsstyrelsen betingade sig de högsta pris, vartill omständigheterna kunde föranleda, eller därigenom att, då fråga vore om försäljning av industritomter, staten genom försäljningen bereddes andra motsvarande fördelar. Tomter inom det till stadsplan indelade området vid Trollhättan borde i allmänhet icke försäljas under vissa, genom nådigt brev den 16 juni 1905 bestämda pris. Därest köpeskilling för tomt icke till fullo erlades senast vid tillträdet, skulle staten för den del av densamma, som icke då betalades, beredas säkerhet genom inteckning med bästa förmånsrätt.

I skrivelse den 12 mars 1917 har vattenfallsstyrelsen till en början erinrat, att styrelsen i underdånig skrivelse den 17 februari 1917 hemställt, att Kungl. Maj:tt täcktes godkänna ett av styrelsen å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar den 21 december 1916 avslutat villkorligt kontrakt angående inköp för kronans räkning av hemmanet $\frac{1}{4}$ mantal Porjus nr 1 ävensom förordna, att hemmanet skulle stå under förvaltning av vattenfallsstyrelsen.

Vattenfalls-
styrelsen.

Därefter har vattenfallsstyrelsen anfört följande:

»Såsom vattenfallsstyrelsen i berörda underdåniga skrivelse anfört, har det huvudsakligaste skälet för inköp av nämnda hemman varit, att detsamma erbjuder för industriella anläggningar synnerligen välbelägen mark. Då det är av största vikt, att de underhandlingar angående kraftavsättning till privata företagare, som pågått alltsedan 1916 års riksdag beviljat anslag för installerande av ett nytt trefasaggregat i kraftstationen vid Porjus för industriella behov och vid vilka man räknat med upplåtelse av industritomter bland annat å nämnda hemman, snarast möjligt föras till ett definitivt avgörande, tillåter sig vattenfallsstyrelsen framhålla önskvärheten av, att, under förutsättning att den av styrelsen i berörda underdåniga skrivelse gjorda hemställan vinner nådigt bifall, vattenfallsstyrelsen erhåller bemyndigande att försälja industritomter å sagda hemman samt att denna fråga följaktligen blir föremål för behandling vid innevarande års riksdag.

I detta sammanhang har vattenfallsstyrelsen funnit det vara lämpligt, om riksdagens medgivande kunde utverkas till försäljning av mark jämväl från övriga under vattenfallsstyrelsens förvaltning ställda fastigheter, som icke innefattas

i nådiga brevet den 31 december 1914. Allt eftersom de kronan tillhöriga vattenfallen hunnit utbyggas, vore det givetvis en fördel att på den kring respektive vattenfall belägna, under styrelsens förvaltning ställda kronomarken, i den mån den lämpar sig därför och ej är behöflig för statens vattenfallsverk, kunna omedelbart erbjuda tomter till dem, som hava för avsikt att, med hjälp av från de nya kraftverken levererad elektrisk energi, upprätta nya industrier. Därest sådan möjlighet icke finnes och riksdagens tillstånd till försäljning sålunda i varje särskilt fall måste utverkas, kan det befaras, att spekulanterna på elektrisk energi nödgas göra jordinköp utanför de staten tillhöriga egendomarna eller måhända vända sig åt annat håll.

Vattenfallsstyrelsen får tillika i underdånighet uttala önskvärdheten av, att vederbörligt bemyndigande erhålles jämväl till att bortbyta och i lämplig form upplåta tomter och områden från nu ifrågavarande fastigheter, och får vattenfallsstyrelsen härutinnan åberopa de skäl, som tidigare förmått Eders Kungl. Maj:t och riksdagen att lämna dylikt bemyndigande beträffande de under styrelsens förvaltning ställda fastigheterna i Älvsborgs samt Göteborgs och Bohus län.

Vidare har vattenfallsstyrelsen, då förenämnda genom nådiga brevet den 31 december 1914 lämnade bemyndiganden endast omfatta tiden intill utgången av år 1919, funnit det vara lämpligt att nu jämväl göra framställning om utverkande av riksdagens medgivande till att dessa bemyndiganden utsträckas till att omfatta åren 1920—1924. I anslutning härtill synes bemyndigande att försälja, bortbyta och upplåta mark från under styrelsens förvaltning ställda, utom nämnda län belägna fastigheter likaledes böra avse tiden intill utgången av år 1924.»

På grund av vad sålunda anförts, har vattenfallsstyrelsen i underdånighet hemställt, att Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen att dels medgiva styrelsen befogenhet att, enligt av Kungl. Maj:t utfärdade föreskrifter, intill utgången av år 1924 såväl försälja och bortbyta som ock i lämplig form upplåta tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter, som icke innefattas i nådiga brevet den 31 december 1914, dels ock för åren 1920—1924 lämna styrelsen dylikt medgivande beträffande de fastigheter, som avses i nämnda nådiga brev. Vidkommande de föreskrifter, som Kungl. Maj:t, i händelse av riksdagens bifall till berörda framställning, där efter kan finna skäligt meddela, har vattenfallsstyrelsen icke ifrågasatt, att för tiden intill utgången av år 1919 andra sådana skola gälla beträffande försäljningen av fastigheter än de, som innefattas i oförmälda nådiga brev. Däremot har vattenfallsstyrelsen hemställt, att bemyndigandet må omfatta rätt för styrelsen att under åren 1920—1924 från samtliga under styrelsens förvaltning ställda fastigheter självständigt försälja jämväl utanför planlagda områden belägen mark. Under alla förhållanden har vattenfallsstyrelsen ansett ett sådant bemyndigande utan olägenhet kunna lämnas åtminstone i de fall, där försäljningen är av mindre omfattning och köpeskillingen ej överstiger t. ex. 10,000 kronor.

Uti sin skrivelse har vattenfallsstyrelsen hemställt, bland annat, att den styrelsen medgivna rätten att försälja, bortbyta och upplåta tomter och områden å de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter i Älvsborgs samt Göteborg och Bohus län måtte utsträckas till att gälla samtliga under förvaltning av styrelsen stående fastigheter. Närmaste anledningen till denna hemställan är, att behov yppats att å kronan tillhöriga fastigheter vid Porjus kunna upplåta tomter för industriella anläggningar. Sålunda har ett av A. Karlssons metall- och maskinaktiebolag i Stockholm bildat dotterbolag anhållit om upplåtelse av mark vid Porjus för en elektrokemisk anläggning jämte nödiga bostäder. Det är ock att förvänta, att efter den ytterligare utbyggnad av Porjus kraftstation, vartill 1916 års riksdag anvisat medel, åtskilliga andra industriella anläggningar, särskilt av elektrokemisk art, där skola komma till stånd. Härför fordras emellertid, att tomter kunna upplåtas för själva anläggningarna samt för ingenjörs- och arbetarbostäder och dylikt. I den mån andra staten tillhöriga vattenfall utbyggas, bör liknande möjlighet finnas beträffande i närheten av dessa fall belägna egendomar. Skulle nu, därest fråga är om under styrelsens förvaltning ställda kronoegendomar, tillstånd till försäljning eller upplåtelse i varje fall behöva utverkas av riksdagen, vore det, såsom styrelsen framhållit, att befara, att spekulanter å elektrisk energi nödgas göra inköp av annan än staten tillhörig mark eller att måhända frågan om leverans måste förfalla. Jag finner mig därför böra tillstyrka en utsträckning av det styrelsen givna bemyndigandet till att avse under styrelsens förvaltning stående fastigheter även i andra än förenämnda två län.

Departements-
chefen.

De fastigheter vid Porjus, som för närvarande stå under vattenfallsstyrelsens förvaltning och från vilka försäljning eller upplåtelse kan ifrågakomma, äro dels områden av kronoparkerna Råneträsk och Pakko, dels ock $\frac{1}{4}$ mantal Porjus nr 1. Av nämnda hemmansdel inköpte vattenfallsstyrelsen genom ett av Kungl. Maj:t den 21 januari 1910 godkänt köpeavtal ett område av 95 hektar, som erfordrades för kraftstationen vid Porjus. Sedan vattenfallsstyrelsen lyckats på antagliga villkor träffa avtal om inköpet av återstoden av hemmansdelen, har Kungl. Maj:t enligt beslut den 20 februari 1917 godkänt det i vattenfallsstyrelsens förevarande skrivelse omnämnda villkorliga köpekontraktet. Köpeskillningarna, tillhoppa 130,000 kronor, hava guldits av de medel av högst 500,000 kronor, som 1909 års riksdag ställt till Kungl. Maj:ts förfogande för inköp av fastigheter, som kunna erfordras för statens nuvarande eller blivande anläggningar vid Trollhättan ävensom i övrigt för ändamålsenligt genomförande av de uppdrag, som lämnats eller komme att lämnas vattenfallsstyrelsen.

Vidare skulle ifrågavarande bemyndigande omfatta även övriga, under styrelsens förvaltning ställda och i andra än Älvsborgs samt Göteborgs och Bohus län belägna fastigheter. Dessa äro för närvarande i huvudsak följande:

vid Lule älv:

hemmanen Edefors och Forsudden.

vid Lagan och Bolmån:

fastigheter vid Skeens vattenfall,
 » » Hjulsnäs vattenfall,
 » » Tovhults och Traheryds vattenfall,
 » » Karseforsen,
 » » Laholms vattenfall.

vid Motala ström:

lägenheter, avsöndrade från Ljungs säteri,
 lägenheterna Jakobslunds kraftstation nr 1 m. fl.,
 lägenheten Norra Malfors kvarn,
 lägenheter, avsöndrade från Södra Malfors nr 2,
 lägenhet, avsöndrad från Sågarhem nr 1,
 hemmanen Stora och Lilla Gunnarstorp eller Jakobslund m. m.,
 vissa fastigheter mellan Vättern och Boren.

vid Järleån:

lägenheterna Hammarby kraftstation nr 1—38.

vid Dalälven:

under Älvkarleby kungsgård tidigare lydande mark jämte vissa inköpta strandområden vid Älvkarleby.

vid Södertälje kanal:

från Södertälje kanal- och slussverksaktiebolag inköpta eller i samband med kanalbyggnaden förvärvade fastigheter.

I detta sammanhang ber jag att få meddela några uppgifter beträffande av styrelsen gjorda försäljningar och upplåtelse av tomter inom Älvsborgs samt Göteborgs och Bohus län. Dylika försäljningar

hava hittills ägt rum endast från områden vid Trollhättan. Beträffande tiden till utgången av år 1913 torde jag i sådant hänseende få hänvisa till det vid förenämnda proposition till 1914 års senare riksdag fogade statsrådsprotokoll.

Antalet av de därefter från de olika *bostadsområdena* upplåtna tomter framgår av följande sammanställning:

Försälda tomter:

Trollhättans till stadsplan indelade område	13
egnahemsområdet å Hjulkvarn, Stavered och Stallbacka	2
	Summa 15

Med tomträtt upplåtna tomter:

Egnahemsområdet å Hjulkvarn, Stavered och Stallbacka	10
Egnahemsområdet å Sylte kronogården	2
	Summa 12

Under samma tid hava nedan angivna tomter och områden tagits i anspråk för industriella anläggningar å *industriområdet* vid Stallbacka.

a) Försälda tomter.

K ö p a r e.	Områdets beteckning.	Areal kvm.
Stockholms Superfosfatfabriks Aktiebolag	Tomterna nr 5 och 6 A	37,500
Trollhättans Elektriska Masugn	» » 2 » 3	44,842
Aktiebolaget Elektrosalpeter	» » 40, 41 och 42	64,950

b) Utarrenderade tomter.

A r r e n d a t o r.	Områdets beteckning.	Areal kvm.
A. Karlssons metall- och maskinaktiebolag	Tomt nr 4	22,500
Aktiebolaget Trollhätte cyanidverk	Tomterna nr 6 B och 7	30,000
» för kemisk och elektrokemisk produktion	» » 8 A och B	9,300
Ingenjör E. Olausson	Tomt nr 9 I	5,265
Aktiebolaget Hamilton & Hansell	Tomterna nr 9 B I, 10 B II och 10 B IV	15,795
Aktiebolaget Ferrolegeringar	Tomt nr 12 A	10,530

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 1 saml. 198 häft. (Nr 237.)

För de försålda tomterna hava betalats följande pris:

inom Trollhättans till stads-

plan indelade område ... högsta pris kr. 10: —, lägsta pris kr. 2: 50, medelpris kr. 4: 50, allt per kvm.

inom egnahemsområdet å

Hjulksvarn, Stavered och

Stallbacka ..... » » » 1: 50, » » » 0: 85, » » » 1: 18, » » »

inom industriområdet vid Stallbacka ..... » 3: 50, » » »

Det vattenfallsstyrelsen nu tillkommande bemyndigandet beträffande upplåtelse m. m. av fastigheter i Älvsborgs samt Göteborgs och Bohus län gäller intill utgången av år 1919 och lämnades av riksdagen för en tid av fem år. Därest det förnyas för samma tidsperiod, skulle det förlängda bemyndigandet komma att omfatta tiden till utgången av år 1924. Då det är önskligt, att tillstånd för vattenfallsstyrelsen till upplåtelse m. m. av fastigheter i olika delar av landet avse samma tid, har vattenfallsstyrelsen nu hemställt, att det utvidgade bemyndigandet måtte lämnas för tiden till utgången av år 1924. Därjämte har vattenfallsstyrelsen, för att man icke måtte behöva till nästa års riksdag göra särskild framställning om förlängning av bemyndigandet ifråga om fastigheter i Älvsborgs samt Göteborgs och Bohus län, föreslagit, att Kungl. Maj:t måtte redan nu hos riksdagen begära, att detta bemyndigande samtidigt utsträckes till utgången av år 1924. Mot vad vattenfallsstyrelsen sålunda föreslagit har jag intet att erinra. Härvid torde ett gemensamt bemyndigande kunna äskas angående alla under vattenfallsstyrelsens förvaltning stående fastigheter, fastän beträffande de inom förenämnda två län belägna bemyndigande till 1919 års utgång redan finnes.

Vad angår de föreskrifter, som, därest vattenfallsstyrelsen erhåller det begärda bemyndigandet, böra av Kungl. Maj:t utfärdas för försäljning och upplåtelse av tomter m. m., torde de böra givas i huvudsak samma innehåll som de genom kungl. brevet den 31 december 1914 meddelade, och för vilka här förut redogjorts. Vattenfallsstyrelsen har visserligen hemställt, att, vad angår tiden från och med år 1920, styrelsens bemyndigande att försälja fastigheter icke måtte såsom hittills inskränkas till att gälla tomter från områden, för vilka planer för bebyggande av Kungl. Maj:t fastställts, utan omfatta alla fastigheter, åtminstone där försäljningen är av mindre omfattning och köpeskillingen icke överstiger exempelvis 10,000 kronor. En liknande hemställan har gjorts av landshövdingen Axel Schotte i det av honom utarbetade betänkandet angående statsdepartementens verksamhetsområden

och arbetsformer m. m. (s. 111). På sätt förut omförmälts, motsatte sig emellertid riksdagen år 1914 en dylik utsträckning av vattenfallsstyrelsens befogenhet. Alltsedan styrelsen år 1909 erhöll ett be- myndigande liknande det nu ifrågavarande, har styrelsen icke mer än en gång begärt tillstånd av Kungl. Maj:t att försälja fastighet, belägen utanför planlagt område. Även om, sedan vattenfall i skilda delar av landet komma att av vattenfallsstyrelsen för statens räkning utbyggas, behov oftare skulle uppstå att för industriella anläggningar eller annat ändamål försälja fastigheter, som icke ligga inom planlagt område, torde dock med hänsyn till den hittills vunna erfarenheten dessa ärenden ej bliva så talrika, att icke Kungl. Maj:ts samtycke varje gång kan utan olägenhet inhämtas. Jag anser alltså, att den av vattenfallsstyrelsen sålunda ifrågasatta utvidgade befogenheten för styrelsen att försälja fastigheter icke bör meddelas.

Under åberopande av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att vattenfallsstyrelsen må enligt de föreskrifter, som av Kungl. Maj:t utfärdas, intill utgången av år 1924 ej mindre försälja eller bortbyta tomter och områden från de under styrelsens förvaltning ställda fastigheter än även genom upplåtelse av tomträtt eller genom utarrendering eller på annat sätt, som finnes lämpligt, bereda avkastning av den del av de under styrelsens förvaltning ställda egendomarna, som icke försäljes eller är för statens vattenfallsverk omedelbart erforderlig.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet skulle till riksdagen avlätas av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Åke Karlholm.
